

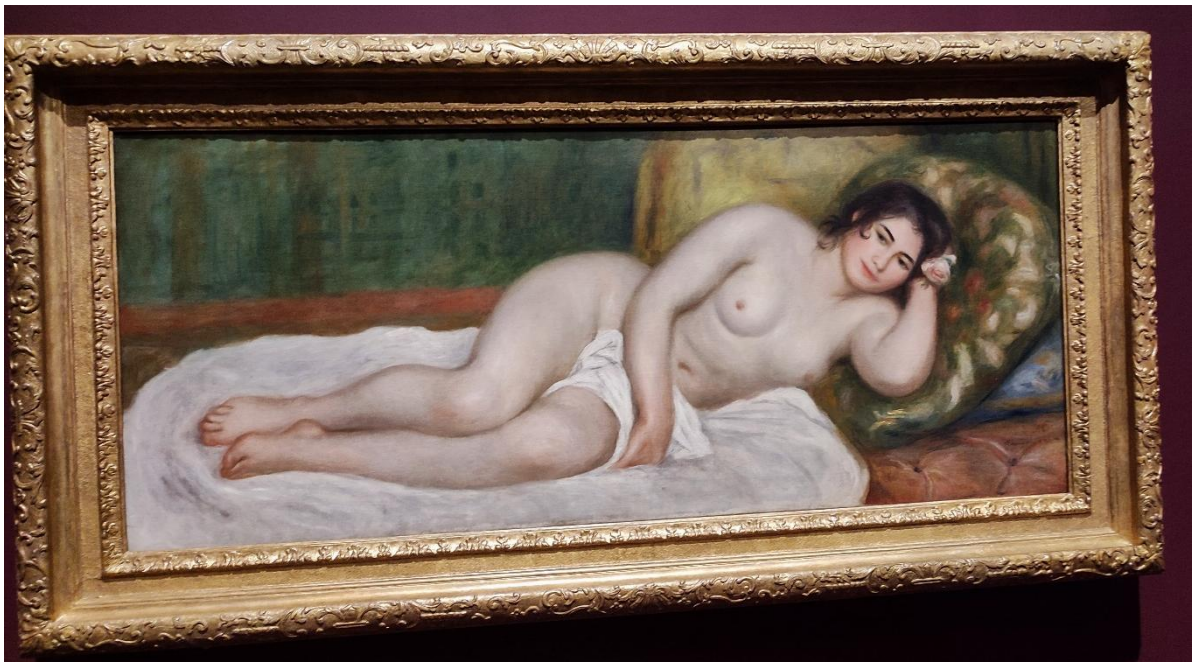
Jolsvai András

Van minek örülni!

Renoir a Szépművészetiben

Most tényleg van!

Először is örüljünk annak, hogy a Szépművészeti Múzeum megvásárolta Pierre-Auguste Renoir kései remekét, a Fekvő nő-t. Igaz, ez az örvendetes esemény több, mint négy éve történt, de ez semmit nem von le értékéből: bizony, volt idő, amikor Magyarországon sokszáz millió forintot költöttek az illetékesek műalkotásokra. Erre például annyit, amiből akár tíz méternyi autópálya is épülhetett volna vagy két sornyi stadionlelátó, hogy csak két példát említsünk. Akkoriban az optimisták úgy nyilatkoztak, hogy az örvendetes állománygyarapodás folytatódni is fog, s bár mostanában nemigen teszi, azért ne veszítsük el a reményt: különben is a Renoir már megvan, s nagyon reméljük, hogy meg is marad.

Másodszor is örüljünk annak, hogy a kép köré, vagy annak apropóján, vagy mindegy is, miért, nagyszabású Renoir-tárlat nyílt a Szépművészetiben. (A filológiai pontosság kedvéért jegyezzük meg, hogy a

Fekvő nőt – mely a hírek szerint 12, 3 millió dollárét került a múzeumba a maastrichi művészeti vásárról, angol tulajdonból, s mint ilyen, a múzeum legdrágább akvizíciója volt – egy kamarakiállítás keretében már bemutatták érkeztekor.) Mintegy hetven műalkotás került a nézők elé, közöttük igazi remekművek, olyanok, mint a Vidéki tánc, a Hinta, a Claude Renoir bohócjelmezben, és még a leghíresebb kép (javítunk: a kép, mely meghozta Renoirnak a világhírt), a Bál a Moulin de Galette-ben is itt van, egy jól fejlett vázlat formájában.

Harmadszor örüljünk annak, hogy igazi nemzetközi összefogással sikerült itt nagyon komoly kiállítást összehozni itt. A főérdem a franciáké, akik kurátorként és kölcsönzőként is jeleskednek, a Musée d Orsay és a Musée de l Orangerie a kiállított képek csaknem felét szállította, de rajtuk kívül még számos (ez a szám éppen huszonöt) múzeum járult hozzá egy-két képpel a tárlat fényének emeléséhez.

Negyedszer örüljünk annak az eleganciának, könnyedségnek emelkedettségnek és derűnek, mely az egész kiállítást áthatja. (Mondjuk, Renoirt azért nehéz zokogva bemutatni.) Világos vonalvezetés (mely remekül kombinálja az életrajzot és a tematikát – portrék, zsánerképek, aktok, ilyenek), kiegészítve a megfelelő adatokkal (bár a magánélet, mond-

juk így, egy kissé lekerekített, egy-két oldalági gyermek elkallódni látszik, de ez igazán elnézhető), fontos idézeteket emelnek ki a falakra tőle és róla, és még olyan finomságokat is kapunk, mint a hazai kiállítás-történet, valamint a magyar tulajdonban lévő – volt – képek jegyzéke. Korrekt műelemzések, a festő izmusok közötti vándorlásai, a befogadástörténet – a tárlat azoknak is sokat nyújt, akik semmit sem tudtak eddig Renoir-ról (volnának ilyenek?), és azoknak is, akik ismerték már a pályát, a műveket.

Ötödször pedig, és főképpen örüljünk annak, hogy élt egyszer a Földön egy Renoir nevű festő, akinek olyan ecsetje volt, amelyből szinte kibugyogtak az életöröm színei, olyan szeme, amely a felhők mögött meglátta a napot, a könnyek mögött a nevetést, aki rajongva szerette ezt a világot, és képeivel velünk is megszerettette.

Akinek képeit nézve feledjük a gondokat, és visszavágyunk abba az elképzelt árkádiai világba, melyet elénk tárt.

(Csak mondom: végül is minden oka megvolt rá, hogy örüljön. Szegény családból indulva sikerült még jobban elszegényednie, tanult szakmáját – a porcelánfestést – fel kellett adnia, képzőművészként évekig koplalva alkotott, a kutya se vette a képeit, műterembérlésre se telt neki – ezért festett a szabadban, ezt hívták aztán impresszionizmusnak –, ha a barátai, Monet, Sisley és Bazile nem segít, éhen halhatott volna. Aztán, ami-

kor végre befutott, sikerült megbénulnia, tolószékbe kényszerült és az ecsetet a karjához köttette, és így festette szakmányba életörömtől harsogó képeit.)

Hatodszor pedig örüljünk annak, hogy a múzeum előtt hosszú sorok kígyóznak, bizonyítva, hogy a magyarokból (meg, persze a külföldiekből) nem halt ki a szépség iránti vágy: van még remény.

Hetedszer pedig annak, hogy Renoir egy helyütt azt írta: „Örömteli festmény is lehet jelentős műalkotás.”

Neki talán elhiszik.

Fotó: Tanyi Adrienne